Teknik Şartnamede yeterlik kriteri olarak belirlenmeyen belgeler üzerinden tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında yapılamayacağı ancak teklif edilen ürünlerin Teknik Şartname'ye uygunluğunun sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşmenin uygulanması aşamasında yapılabileceği

Toplantı No	: 2023/062
Gündem No	: 12
Karar Tarihi	: 27.12.2023
Karar No	: 2023/UH.II-1597

BAŞVURU SAHİBİ:
Temsan İzolasyon Yalıtım Makina Endüstri Turizm Taş. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2023/1134681 İhale Kayıt Numaralı "01/01/2024-31/12/2024 Tarihleri Arasında 6 Adet 29 Kişilik, 26 Adet 19 Kişilik Olmak Üzere Toplam 32 Adet Servis Aracı ve 4 Adet Hizmet Aracı ve 5 Adet Sürücüyle Araç Kiralama Hizmeti Alımı" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından 21.11.2023 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "01/01/2024-31/12/2024 Tarihleri Arasında 6 Adet 29 Kişilik, 26 Adet 19 Kişilik Olmak Üzere Toplam 32 Adet Servis Aracı ve 4 Adet Hizmet Aracı ve 5 Adet Sürücüyle Araç Kiralama Hizmeti Alımı" ihalesine ilişkin olarak Temsan İzolasyon Yalıtım Makina Endüstri Turizm Taş. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.nin 07.12.2023 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 11.12.2023 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 21.12.2023 tarih ve 123024 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 21.12.2023 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2023/1482 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, 2023/1134681 İhale Kayıt Numaralı "01/01/2024-31/12/2024 Tarihleri Arasında 6 Adet 29 Kişilik, 26 Adet 19 Kişilik Olmak Üzere Toplam 32 Adet Servis Aracı ve 4 Adet Hizmet Aracı ve 5 Adet Sürücüyle Araç Kiralama Hizmeti Alımı İhalesi" ne teklif verdikleri, 28.11.2023 tarihinde EKAP üzerinden kendilerine tebliğ edilen ihale komisyonu kararına göre Teknik Şartname'nin 3'üncü maddesinde yer alan düzenlemeye aykırı şekilde Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının %50 yerli muhteva oranına ilişkin internet sitesinde yer alan araçlar arasında bulunmayan "2023 model Renault Taliant Joy 1.0 Turbo C-Tronic 90" teklif etmeleri nedeniyle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı,

Ancak ihale ilanında ve idari şartnamede binek araçların %50 yerli muhteva oranını karşıladığına ilişkin bir belge sunulmasının istenilmediği, diğer bir değişle isteklerin %50 yerli muhteva şartının sağlanması yönünden bir yeterlik kriterinin belirlenmediği, teknik şartnamede yer verilen %50 yerli muhteva şartına ilişkin düzenlemeye idari şartnamede yer verilmemesi halinde bu hususun yeterlik kriteri olarak kabul edilemeyeceği ve ihale aşamasında incelenemeyeceği, söz konusu değerlendirmenin sözleşme aşamasında gerçekleştirilmesi gerektiği,

Netice itibariyle, yeterlik kriteri olmayan bir belge üzerinden ihale aşamasında değerlendirme yapılarak firmalarının değerlendirme dışı bırakılması yönündeki idari işlemin hukuka aykırı olduğu ve ihalenin firmaları uhdesinde bırakılması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

A) Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yeterliğin belirlenmesinde uyulacak ilkeler" başlıklı 28'inci maddesinde "(1) Ekonomik ve mali yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliğin saptanması amacıyla öngörülecek değerlendirme kriterleri ve istenecek belgeler, rekabeti engelleyecek şekilde belirlenemez.
(2) Yeterlik değerlendirmesi için istenecek belgelerin ve yeterlik değerlendirmesinde aranılacak kriterlerin, ihale veya ön yeterlik ilanı ile idari şartnamede veya ön yeterlik şartnamesinde ya da davet yazısında belirtilmesi zorunludur…" hükmü,
"İstenecek belgeler" başlıklı 29'uncu maddesinde "…(4) Yukarıda sayılan belgeler dışında, Kanun'un 10'uncu maddesinde yer alan diğer belgelerden hangilerinin yeterlik değerlendirmesinde kullanılmak üzere isteneceği, ihale konusu işin niteliğine uygun biçimde ve bu Yönetmelik'te düzenlenen esaslar çerçevesinde idare tarafından belirlenir…" hükmü,

"Sözleşmenin yürütülmesi aşamasındaki mesleki ve teknik yükümlülüklere yönelik düzenlemeler" başlıklı 30'uncu maddesinde "(1) Ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede yeterlik kriteri olarak belirlenmeyen, ancak sözleşmenin yürütülmesi aşamasında işin yerine getirilmesi için gerekli olduğu öngörülen mesleki ve teknik yükümlülüklere yönelik düzenlemeler teknik şartnamede yer alır. Bu düzenlemelerde, işin niteliği ile bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri esas alınır. Bu yükümlülüklere ilişkin olarak yüklenici tarafından hangi belgelerin idareye sunulması gerektiğinin teknik şartnamede açıkça düzenlenmesi zorunludur.
(2) Bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri uyarınca idarelerce belirlenmesi zorunlu olan mesleki ve teknik yeterlik kriterlerine ve bu kapsamda istenecek belgelere teknik şartnamede yer verilemez." hükmü bulunmaktadır.
Şikâyete konu ihaleye ait İdari Şartname'nin "İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin/alımın;
a) Adı: MAPEG Genel Müdürlüğü Ek Hizmet Binası Yapılması
b) Türü: Hizmet alımı
c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
ç) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.
d) Kodu:
e) Miktarı:
Personel Servis ve Sürücüsü ile Birlikte Araç Kiralama Hizmet Alımı İhalesi
01/01/2024-31/12/2024 tarihleri arasında 6 Adet 29 Kişilik, 26 Adet 19 Kişilik Olmak Üzere Toplam 32 Adet Servis Aracı ve 4 adet hizmet aracı ve 5 adet sürücüyle araç kiralama hizmeti alımı ihalesi.
Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.
f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Mevlana Bulvarı No:76 Beştepe-Yenimahalle/ANKARA toplantı salonu." düzenlemesi,
Aynı Şartname'nin "İhale dokümanının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinde "5.1. İhale dokümanı aşağıdaki belgelerden oluşmaktadır:
a) İdari Şartname,
b) Teknik Şartname,
c) Sözleşme Tasarısı,
ç) Hizmet İşleri Genel Şartnamesi,
d) Standart formlar,
…
f) Hizmette kullanılacak binek araçların özelliklerini gösteren "Araçların Özelliklerini Gösteren Liste" teklif mektubu ekinde verilecektir. Söz konusu belgeyi sunmayan isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılacaktır.
5.2. Ayrıca, bu Şartnamenin ilgili hükümleri gereğince İdarenin düzenleyeceği zeyilnameler ile isteklilerin yazılı talebi üzerine İdare tarafından yapılan yazılı açıklamalar, ihale dokümanının bağlayıcı bir parçasıdır.
5.3. İstekli tarafından, ihale dokümanının içeriği dikkatli bir şekilde incelenmelidir. Teklifin verilmesine ilişkin şartların yerine getirilmemesinden kaynaklanan sorumluluk teklif verene aittir. İhale dokümanında öngörülen kriterlere ve şekil kurallarına uygun olmayan teklifler değerlendirmeye alınmaz." düzenlemesi,
Aynı Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinde "7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir….
7.5.2. Bu Madde boş bırakılmıştır.
7.5.3. Bu madde boş bırakılmıştır.
7.5.4. İsteklinin teklifi kapsamında sunması gerektiği bu şartnamenin 7 nci maddesi dışındaki maddeleri ile teknik şartnamede belirtilen aşağıdaki belgeler:
(Belirtilmemiştir)
7.5.5 Bu Şartnamenin 7 nci maddesinde sayılan belgeler dışındaki belgeler tekliflerin değerlendirilmesinde yeterlik kriteri olarak dikkate alınmaz." düzenlemesi,
"Diğer hususlar" başlıklı 48'inci maddesinde "48.1. İhalede uygulanacak sınır değer katsayısı (R): Araç Kiralama/0,72" düzenlemesi,

Sürücülü Araç Kiralama Hizmet Alımı Teknik Şartnamesi'nin "Hizmet Araçlarında Aranan Özellikler" başlıklı 3'üncü maddesinde "3.1. İdare emrine tahsis edilecek hizmet aracı sayısı toplam 4 (dört) adettir. Hizmet araçlarının sayısı ve nitelikleri aşağıda belirtilmiştir:
4 (Dört) adet Binek Araç;
• En az 2023 model ve üzeri sedan modeli,
• Motor hacmi maksimum 1600 cc.,
• Benzinli motor, otomatik vites,
• Maksimum güç 132 HP(DIN),
• Bagaj hacmi 471 litre,
Araçların kilometreleri en fazla 30.000 (Otuz bin) olmalıdır,
3.2. Kiralanacak araçlar, kiralık bulunduğu süre içerisinde mesai saatleri dışında İdarenin kapalı garajında veya yapmış olduğu görevin önemine binaen İdare tarafından uygun görülen yerlerde kalabilir.
3.3. Yüklenici, araçların üzerinde "Hızlı Geçiş Sistemi Cihazları" bulunduracaktır.
3.4. Kiralanacak araçların kiralama süresince yakıt ikmalleri için, İdare tarafından "Taşıt Tanıma Sistemi Cihazları" taktırılacak olup sözleşme süresi bitiminde söz konusu cihazlar yine İdare tarafından çıkartılacaktır.
3.5. 4 (dört) adet hizmet aracının yerli muhteva oranının mevzuat gereği %50'nin altında olmaması şarttır. %50 muhteva oranının tespitinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın internet sayfasında yayımlanan yerli muhteva oranları esas alınacak olup, sadece listede yer alan araçlar teklif edilebilecektir.
3.6. Kiralanacak araçlar için yakıt hariç aylık ücret ödenecektir. İstekliler tekliflerini 02.10.2014 tarih ve 29137 sayılı Resmi Gazete' de yer alan Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usullerde Değişiklik Yapılması Hakkında Karara göre verecektir.
3.7. Teklif edilen araçların marka, model ve tip özellikleri tekliflerinde belirtilecektir. Marka, model ve tipi belirtilmeyen teklifler geçersiz sayılacaktır. Taşıtın Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından yayımlanan kasko değer listesinde bulunduğu şekilde aracın markası, araç tipi, model ve kasko bedel bilgileri teklifleri ile birlikte sunmaları mecburidir.
3.8. Kiralanacak araçlar sürücülere ait olmayacaktır.
3.9. Kiralanacak olan Hizmet araçları kesinlle orijinal olup kaportası kaplama olmayacaktır.
3.10. Araç renklerini Genel Müdürlüğümüz belirleyecektir.
3.11. Teklif edilen aracın kasko bedelinin altında bir araç kabul edilemez fakat kasko bedeli daha yüksek araç çalıştırılabilir ve kasko değeri daha yüksek araçlar için fiyat farkı verilmez.
3.12. Mücbir sebeplerden dolayı araç değişikliği eş değer kasko bedeli veya daha fazla kasko bedeli olan araç idarenin uygun görmesiyle çalıştırılabilir." düzenlemesi yer almaktadır.

İhale dokümanının ekinde yer alan "Hizmette Kullanılacak Araçların Özelliklerini Gösterir Liste" aşağıdaki şekildedir.

Sıra No	Binek Aracı Marka Model Serisi	Model Yılı	Kasko Bedeli	Motor Hacmi
1				
2				
3				
4				

Başvuruya konu ihalenin Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen "2023/1134681 İhale Kayıt Numaralı 01/01/2024-31/12/2024 Tarihleri Arasında 6 Adet 29 Kişilik, 26 Adet 19 Kişilik Olmak Üzere Toplam 32 Adet Servis Aracı ve 4 Adet Hizmet Aracı ve 5 Adet Sürücüyle Araç Kiralama Hizmeti Alımı İhalesi" olduğu, bahse konu ihalenin 21.11.2023 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirildiği, ihalede 16 adet ihale dokümanının EKAP üzerinden indirildiği, 28.11.2023 tarihli ihale komisyonu kararına göre ihaleye 10 isteklinin teklif verdiği, bu isteklilerden Ufuk Tur. Taş. Tic. Ltd. Şti. ile Huser Seyahat Tur. Taş. Tic. Ltd. Şti.nin sunmuş olduğu geçici teminat mektupları mevzuata uygun olmadığı, Gü-Çan Turizm Taşımacılık Otomotiv Gıda Ticaret İnşaat ve Sanayi Limited Şirketi ile Ac Turizm Taşı. İnş ve San Tic. Ltd. Şti.nin İdari Şartname'nin 5.1'inci maddesinin f bendi ile Teknik Şartname'nin 3.7'nci maddelerinde belirtilen hizmette kullanılacak olan araçların özelliklerini gösteren listede binek araçların marka, model serisi, modeli, kasko değeri ve motor hacmi bilgileri net şekilde yazılmadığı, başvuru sahibi Temsan İzolasyon Yalıtım Makina Endüstri Turizm Taşımacılık İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.nin ise beyan edilen binek araçların T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Türkiye'de üretilen motorlu araç 2023 yılı yerli katkı oranları listesinde yer almadığı için değerlendirme dışı bırakıldıkları, ihalenin ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi Elanur Turizm Nakliyat İnş. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, Halim Taşımacılık Eğitim Öğretim Turizm İnşaat Petrol San. ve Tic. Ltd. Şti.nin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği görülmüştür.

İhaleye ait idari şartname düzenlemeleri incelendiğinde; İdari Şartname'nin 7'nci maddesinde yeterlik kriterlerinin düzenlendiği 7.5.2'nci ve 7.5.3'üncü maddelerinin boş bırakıldığı, 7.5.4'üncü maddesinde ise isteklinin teklifi kapsamında sunması gerektiği bu şartnamenin 7'nci maddesi dışındaki maddeleri ile teknik şartnamede belirtilen belgeler kısmında belge adının belirtilmediği görülmüş olup, Sürücülü Araç Kiralama Hizmet Alımı Teknik Şartnamesi'nin "Hizmet Araçlarında Aranan Özellikler" başlıklı 3'üncü maddesinin 5'inci bendinde "4 (dört) adet hizmet aracının yerli muhteva oranının mevzuat gereği %50'nin altında olmaması şarttır. %50 muhteva oranının tespitinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın internet sayfasında yayımlanan yerli muhteva oranları esas alınacak olup, sadece listede yer alan araçlar teklif edilebilecektir." düzenlemesinin yer aldığı ve ihale ilanında anılan hususa yönelik bir düzenlemenin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Başvuru sahibi Temsan İzolasyon Yalıtım Makina Endüstri Turizm Taş. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.tarafından sunulan Yeterlik Bilgileri Tablosu'nun "Diğer Belgeler" kısmında "Belge Adı: Hizmette Kullanılacak Araçların Özelliklerini Gösterir Liste 20.11.2023 tarihli" şeklinde beyanda bulunulduğu ve söz konusu listede yer alan araçların marka, model, model yılı ve kasko değerlerinin de belirtildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 37'nci maddesi uyarınca ihale komisyonlarınca yapılacak olan yeterlik değerlendirmelerinin ihale dokümanı içerisinde yer verilen yeterlik belgeleri ve kriterleri üzerinden sonuçlandırılması gerektiği hüküm altına alınmış olup, ihale dokümanında yeterlik kriteri olarak belirlenmeyen hususlar üzerinden değerlendirme yapılması mümkün bulunmamaktadır. Mevcut durumda, araçların yerli muhteva oranının %50'nin altında olmaması gerektiğine ilişkin düzenlemenin, idare tarafından yeterlik kriteri olarak İdari Şartname'nin 7'nci maddesinde düzenlenmediği, bu bağlamda araçların yerli muhteva oranını sağlayıp sağlamadığına yönelik bir değerlendirme yapılmasının tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında yapılmasının mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

Ayrıca, Teknik Şartname'de yer alan tüm özellikleri karşılayan araçların sözleşmeyi imzalayacak olan yüklenici tarafından sözleşme süresince temin edilmesi zorunlu olduğundan, araç özelliklerinin sözleşme aşamasında değerlendirilmesi gerektiği, yerli muhteva oranını sağlamayan araçların sözleşmede kullanılması durumunun 4735 sayılı Kanun'un 25'inci maddesinde yer alan "ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek" hükmü dahlinde değerlendirileceği ve söz konusu yüklenici hakkında cezai işlemlerin uygulanacağı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Netice itibariyle, Teknik Şartname'nin 3.5'inci maddesine ilişkin değerlendirmenin yeterlik kriteri olarak belirlenmeyen belgeler üzerinden tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında yapılamayacağı ancak teklif edilen ürünlerin Teknik Şartname'ye uygunluğunun sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşmenin uygulanması aşamasında yapılabileceği anlaşıldığından idare tarafından anılan isteklinin teklifinin bu gerekçeyle değerlendirme dışı bırakılma işlemi yerinde görülmemiştir.

Öte yandan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinde "Başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazen şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazen şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işlemez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez." hükmü yer almaktadır.

Başvuru sahibi istekli tarafından 82.018,00 TL başvuru bedelinin Kurum şikâyet gelirleri hesabına yatırıldığı görülmüştür. Yapılan incelemede anılan isteklinin itirazen şikâyet başvurusuna konu iddiasında haklı olduğu tespit edilmiş olup, Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kamu İhale Kurumuna yazılı talebi halinde 82.018,00 TL'lik başvuru bedelinin iadesinin gerektiği anlaşılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinin ikinci fıkrası yönünden yapılan inceleme sonucunda herhangi bir aykırılık tespit edilmemiştir.

Yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, Temsan İzolasyon Yalıtım Makina Endüstri Turizm Taşımacılık İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi'nin teklifinin değerlendirmeye alınması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmekle birlikte aynı ihaleye ilişkin olarak 27.12.2023 tarih ve 2023/UH.II-1595 sayılı Kamu İhale Kurulu kararıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (a) bendi gereğince ihalenin iptaline karar verildiğinden, gelinen aşamada düzeltici işlem tesisine gerek bulunmadığı ve itirazen şikâyet başvurusunun reddedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

1) Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,

2) Başvuru bedelinin Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kamu İhale Kurumuna yazılı talebi halinde iadesine,

Oybirliği ile karar verildi.